

34. Liikennelaitos¹⁾

Vuoden 1958 toiminnalle oli ominaista laitoksen uudelleenorganisointityön aloittaminen, monet erilaiset toimenpiteet taloudellisemman toiminnan aikaansaamiseksi sekä Ruskeasuon hallialueen perussuunnittelu siihen liittyvine valmistelevine töineen.

Talousarvion mukaisiin tuloksiin ei päästy. Varsinaiset tulot jäivät 330 mmk arvioitua pienemmäksi johtuen tariffikorotuksien siirtymisestä toukokuun alkuun sekä kuivan syksyn aiheuttamasta odottamattoman suuresta matkustajamäärän vähentymisestä sisäkaupungin raitiolinjoilla. Varsinaisten menojen kohdalla saatiin sensijaan aikaan 146 mmk:n säästö huolimatta siitä, että kaksi korotusta palkoissa ja eläkkeissä sekä devalvaation aiheuttama lisäys tarvikkeiden hintoihin yhdessä aiheuttivat 271 mmk:n odottamattoman lisämenon.

Liikennelaitoksen lautakunta

v. Frenckell, Erik	kaupunginjohtaja	puheenjohtaja
Hara, Erkki	varatuomari	varapuheenjohtaja
Koskinen, Aarne	kirjaltaja	jäsen
Laine, Väinö	tarkastaja	»
Londen, Carl-Gustaf	dipl. insinööri	»
Niemi, Kauko	toimitusjohtaja	»
Nieminen, Martti	toimittaja	»
Vakkuri, Juho	dipl. insinööri	»
Vuortama, Jorma	toimitusjohtaja	»
Kivistö, Juho	kaupunginjohtaja	(kaupunginhallituksen edustaja)
Koskinen, Orvo	osastopäällikkö	sihteeri
		(24. 1. 52, 53 §).

Lautakunnan kokousten lukumäärä oli vuoden kuluessa 28 ja pöytäkirjain pykäläluku 663. Lautakunnalle esitettyjen kirjeiden lukumäärä oli 886, lähetettyjen kirjeiden 434 ja lautakunnan pöytäkirjan otteiden 828.

Liikennelaitoksen lautakunnan johtosäännön mukaiseen lautakunnan kurinpitojaostoon kuuluivat lautakunnan puheenjohtaja v. Frenckell ja sihteeri Orvo Koskinen, liikennejoht. Teuvo Riittinen ja kirjaltaja Aarne Koskinen. Jaoston sihteerinä toimi apul. asiamies Lauri Kotiniemi (24. 1. 56 §). Jaoston kokouksia oli 22. Pöytäkirjojen pykäläluku oli 132 ja pöytäkirjan otteiden luku 802.

Lautakunnan kurinpitojaosto antoi kertomusvuonna 184 kurinpitorangaistusta, joista 128 oli varoitusta ja 56 virantoimituksesta pidätystä.

Päätökset. Lautakunnan lopullisiin päätöksiin sisältyivät mm. seuraavat asiat: linja-auton korien ja raitiotiekiskon tilaaminen (10. 1. 13, 14 §); talousjoht. Niilo Koskinen määrääminen hoitamaan laitoksen toimitusjohtajan tehtäviä tämän estyneenä ollessa (24. 1. 57 §); laitoksen toimitusjohtajan omalla vastuulla suoritettavien hankintojen arvon ylärajan määrääminen 10 mmk:ksi (24. 1. 58 §); uusien jäsenien valitseminen henkilökunnan omavastuukysymystä käsittelevään jaostoon (24. 1. 59 §); vastuuvakuutussopimuksen uusiminen 1. 2. 1958—31. 1. 1959 väliseksi ajaksi (24. 1. 63 §); johdinautolinjan n:o 14

¹⁾ Kertomukseen kuuluvat tilastotaulukot, joita ei ole otettu tähän teokseen, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa ja liikennelaitoksen kertomuksen eripainoksessa.

reitin jatkaminen Tukholmaskadulle (14. 2. 118 §); Ruskeasuon suunnan esikaupunkilinjojen johtaminen suoraan keskikaupungille ja raitiolinjan 10 A, Käpylä—Ruskeasuon, lopettaminen (14. 2. 121 §, 21. 3. 196 §); maksuttomien siirtojen lopettaminen eräillä linjoilla (21. 3. 197 §); suunnitelman laadittaminen liikennelaitoksen hallintorakennuksen rakentamisesta Ruskeasuon hallirakennusten yhteyteen ja hallialueen alustavien rakennussuunnitelmien sekä vaunuhallien ja autokorjaamon luonnospöytäsuunnitelmien hyväksyminen (27. 6. 350 §, 29. 8. 410 §, 3. 10. 470 §, 5. 12. 572 §); kahden uuden autolinjan perustaminen, linja-autolinjojen liikennesuunnitelmien sekä reittien ja aikataulun muutosten hyväksyminen (29. 8. 408 §, 12. 9. 446 §, 5. 12. 568 §); liikennelaitoksen henkilökuntalehden julkaiseminen (19. 12. 609 §) sekä m/s Korkeasaaren vuokraaminen määräajaksi Suomenlinnan liikenteeseen (19. 12. 625 §).

Lautakunta päätti kehottaa liikennelaitosta tarjouksia pyydettyä kiinnittämään huomiota myöskin Itä-Euroopan maista saataviin vastaavanlaisiin tavaroihin ja pyytämään näistä tarjouksia (10. 1. 14 §).

Lautakunta päätti periaatteessa hyväksyä sen, että laitoksen raitiovaunujen ja linja-autojen ulkopuolelle saadaan kiinnittää mainoksia (19. 12. 608 §).

Lisäksi päätettiin myöntää laitoksen henkilökunnan järjestöille avustuksia löytötavararahastosta (28. 2. 142, 143 §, 11. 4. 219, 220 §, 6. 6. 328 §, 27. 6. 356 §, 21. 11. 558 §).

Esitykset. Lautakunnan kaupunginhallitukselle tekemiin esityksiin sisältyivät mm. seuraavat asiat: rakennustoimikunnan asettaminen Ruskeasuon vaunuhallien ja autokorjaamon rakennustöitä varten sekä henkilökunnan palkkaaminen ko. töiden suunnitteluun ja valvontaan (24. 1. 61 §); liikennelaitoksen johtoa ja insinöörikuntaa edustavien jäsenten määrääminen yhteiseen aloitetoimikuntaan (24. 1. 62 §); määrärahan saaminen Koskelan halleihin asennettavia lämmityslaitteita varten (31. 1. 95 §); Katajanokankadun ja Ensi linjan eräiden osien liikenteen määrääminen yksisuuntaiseksi (31. 1. 98 §); ansio-merkkien myöntäminen liikennelaitoksen viranhaltijoille (28. 2. 133 §); kääntöpaikan rakentaminen linja-autolinjalle n:o 14 A Fredrikintorille (28. 2. 139 §); Unioninkatu 41:ssä olevan talon liikenneväylälle ulottuvan osan purkaminen (11. 4. 208 §); 30 linja-auton alustan ja korin sekä 3 johdinauton hankkiminen (11. 4. 216 §, 16. 5. 281 §, 6. 6. 323 §); liikennelaitoksen vuosikorttien hintojen vahvistaminen (25. 4. 246 §); Ruskeasuon pääteaseman kohdalla olevan 2 225 m²:n suuruisen määräalan ottaminen kaupungin hallintaan (27. 6. 351 §); korttelin n:o 734 tonttien n:o 2 ja 17 varaaminen liikennelaitoksen tai sen henkilökunnan käyttöön (27. 6. 352 §) sekä Kaisaniemenpuistikon kohdalla olevan linja-autojen pysäkkipaikan pidentäminen ja siihen liittyvät toimenpiteet (21. 11. 552 §).

Maistraatille tehdyt esitykset koskivat: linja-autolinjojen n:o 14, 16, 22, 25, 26, 27, 29, 35 ja 55 reittien jatkamista, linjan n:o 71 ja tungosaikalinjan n:o 14 A perustamista, linjan n:o 100 reitin muuttamista sekä linjan n:o 62 lopettamista (28. 2. 137, 138, 140 §, 6. 6. 318 §); linja-autoliikennesuunnitelman vahvistamista 1. 9. lukien (6. 6. 319 §).

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle antamissaan lausunnoissa puolsi lautakunta mm.: Suomen Turistiauto Oy:n anomuksia saada lisästä vuoroja autolinjoillaan, muuttaa linjansa Pohj.-Haaga—Kallio aikataulua ja järjestää kiertoajeluja kaupungissa (10. 1. 10 §, 28. 2. 128, 130 §); Espoon Auto Oy:n anomusta saada kuljettaa Oy. Strömberg Ab:n työntekijöitä (28. 2. 127 §); Moottorinkuljettajat-nimisen yhtiön anomusta saada liikennöidä Sörnäisten rannan ja Korkeasaaren välillä (21. 3. 194 §) sekä Metsälän Linja Oy:n anomusta, joka koski aikataulun muutosta autolinjalla Helsinki—Pukinmäki (25. 7. 370 §); Professorintien ja Hopeasalmentien siltojen poikkileikkausehdotuksia (28. 2. 131 §, 14. 3. 173 §); Lauttasaaren uuden sillan suunnittelutoimikunnan mietintöä (9. 5. 258 §); anomusta alennuslippujen myöntämisestä invalideille (28. 2. 136 §); väylän Ilkantie—Tunnelitie—Kauppalantie kunnostamista linja-autoliikenteelle soveltuvaksi (25. 4. 239 §); esikaupunkiliikenteen suunnittelukomitean esitystä esikaupunkiratojen alustavan suunnitteluohjelman vahvistamiseksi sekä ehdotusta ohjeiksi Helsingin ja esikaupunkien julkista henkilöliikennettä kehitettäessä (27. 6. 347 §, 5. 9. 434 §).

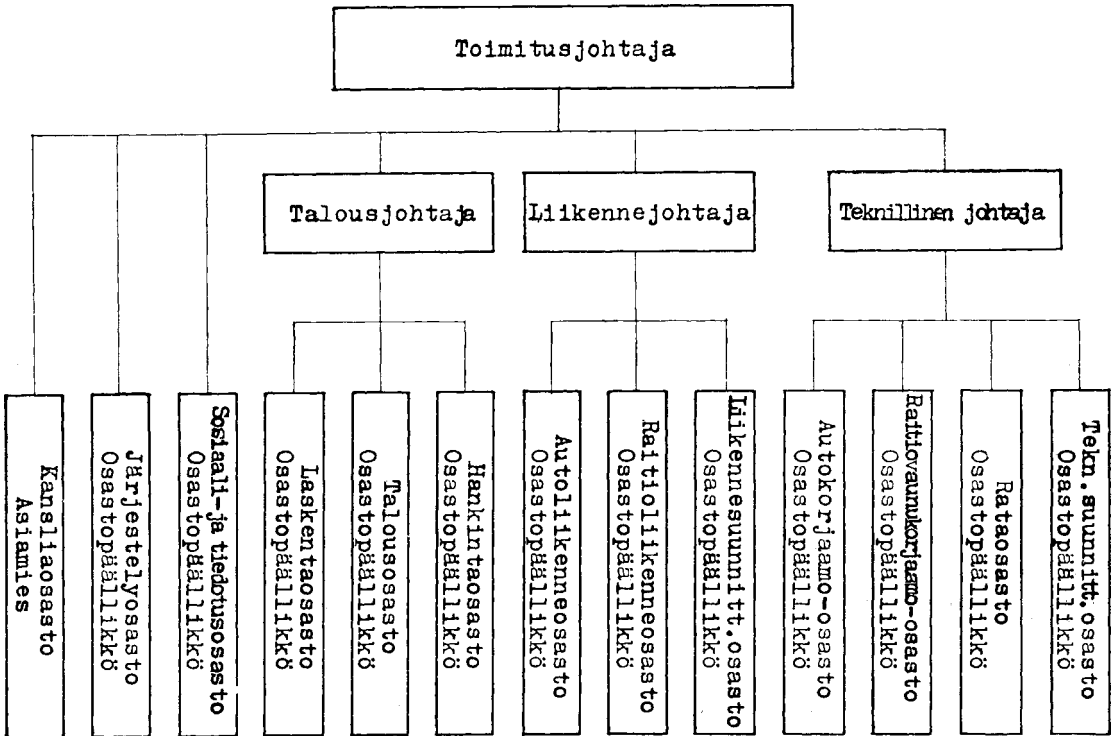
Muihin lautakunnan antamiin lausuntoihin sisältyivät lisäksi seuraavat asiat: liikennesääntökomitean mietintö ja ehdotus Helsingin kaupungin liikennesäännöksi ja raitiovaunusäännöksi (10. 1. 6 §); Herttoniementien leikkauspöytäsuunnitelmien vahvistaminen Kulosaaren sillan ja Naurissalmen sillan väliseltä osalta (31. 1. 94 §); liikenneolosuhteiden parantaminen Pitäjänmäen teollisuusalueen ja kaupungin välillä (30. 5. 291 §); neljän 13. palkkaluokkaan kuuluvan tp. kouluttajarahastajan viran perustaminen (6. 6. 311 §);

liikennejärjestelyjä Töölöntorilla sekä Hämeentien ja Helsinginkadun ja Kaisaniemen- ja Vuorikadun risteyksissä (6. 6. 314 §, 7. 11. 522 §, 21. 11. 550 §).

Liikennelaitos

Organisaatio

Kaupunginvaltuusto vahvisti 19. 6. 1957 liikennelaitoksen organisaation, jonka rakenne ilmenee oheisesta organisaatiokaavasta.



Henkilökunta. Liikennelaitoksen toimitusjohtajana on v:sta 1957 lähtien ollut Kalle Alakari. Organisaation edellyttämiä muita johtajien ja osastopäälliköiden virkoja täytettiin kertomusvuonna seuraavasti:

Talousjohtaja	Koskinen, Niilo	16.	1.
Teknillinen johtaja	Laakso, Eino	»	»
Liikennejohtaja	Riittinen, Teuvo	»	»
Kansliaosaston päällikkö	Koskinen, Orvo	13.	9.
Vs. järjestelyosaston päällikkö	Valtanen, Unto	1.	12.
Sosiaali- ja tiedotusosaston päällikkö	Lehmus, Yrjö	1.	10.
Hankintaosaston päällikkö	Raivio, Aatto	13.	9.
Autoliikenneosaston päällikkö	Laitinen, Valtter	»	»
Raitioliiikenneosaston päällikkö	Lind, Bruno	»	»
Liikennesuunnitteluosaston päällikkö	Lavinko, Matti	1.	11.
Autokorjaamo-osaston päällikkö	Kotokanto, Allan	15.	10.
Raitiovaunukorjaamo-osaston päällikkö	Niironen, Kauko	13.	9.
Vs. rataosaston päällikkö	Durchman, Erik	18.	12.
Vs. teknillisen suunnitteluosaston päällikkö	Martola, Veikko	7.	11.

Laitoksen henkilökuntaan kuului v:n 1957 päättyessä 4 029 ja kertomusvuoden lopussa 3 955 henkilöä seuraavasti ryhmitettynä:

Osastot	Virkasuhde		Työsopimus- suhde	Yhteensä	Erotus v:een 1957 verraten
	Vak.	Tp.			
Johtajat	4	—	—	4	+ 2
Laskentaosasto	—	4	—	4	—
Talousoasasto	—	67	3	70	— 2
Hankintaosasto	1	30	61	92	+ 14
Autoliikenneosasto	1	1 394	4	1 399	+ 67
Raitioliikenneosasto	1	1 214	1	1 216	—121
Liikennesuunnitteluosasto	1	3	1	5	—
Autokorjaamo-osasto	1	17	410	428	— 7
Raitiovaunukorj. osasto	1	30	453	484	— 16
Rataosasto	—	22	206	228	— 10
Tekn. suunnitteluosasto	—	11	3	14	— 3
Kansliaosasto	1	8	—	9	—
Järjestelyosasto	1	—	—	1	+ 1
Sosiaali- ja tied. osasto	1	—	—	1	+ 1
Koko henkilökunta	13	2 800	1 142	3 955	— 74

Laitoksen palvelukseen otettiin kertomusvuoden aikana 173 henkilöä. Palveluksesta erosi 247 henkilöä, näistä siirtyi eläkkeelle 70 henkilöä. Eläkettä nauttivia oli kaikkiaan vuoden lopussa 756 henkilöä vastaavan luvun oltua edellisen vuoden lopussa 716.

Kansliaosaston tehtävänä oli huolehtia varsinaisten kansliatehtävien lisäksi lainopillisten asioiden hoitamisesta ja niitä koskevien tietojen ja neuvojen antamisesta.

Organisaatiouudistuksen yhteydessä muutettiin entinen asiamiesosasto kansliaosastoksi. Henkilömuutoksia ei kertomusvuoden aikana kuitenkaan tapahtunut ja osaston tehtävät suoritettiin entisen työnjaon mukaan. Niihin kuului mm. esiintyminen eri oikeusasteissa, oikeudelliseen menettelyyn johtamattomien asioiden käsittely, erilaisiin korvausjuttuihin liittyviä tehtäviä, laitoksen perimisasioiden hoito, laitoksen kunnallishallintoon liittyvien asioiden käsittely, juriidisten asiakirjojen, hankintasopimusten ja lautakunnan esityslistojen laatiminen, henkilökunnan eläkkeisiin, ikälisiin ja leskieläke- ja kasvatusapusäännön mukaisiin avustuksiin liittyvien tehtävien hoitaminen jne. Osastossa toimitettiin myös tutkimuksia asioissa, joissa ei ollut poliisikuulusteluja. Työsuhdeasioissa käsiteltiin erinäisiä tulkintakysymyksiä.

Järjestelyosasto, jonka toimintapiiriin kuuluvat laitoksen rationalisoimistutkimukset sekä yleistä järjestelyä ja kehittämistä koskevat selvittely-, suunnittelu- ja tutkimustehtävät, aloitti varsinaisen toimintansa 1. 12. lukien. Tällöin suoritettiin vuoden loppuun mennessä suunnittelu- ja tutkimustehtäviä laitoksen organisaatiota silmälläpitäen. Tässä mielessä suoritettiin mm. runsaasti neuvotteluja sekä työnjohdon että työntekijöiden keskuudessa.

Sosiaali- ja tiedotusosaston tehtävänä oli huolehtiminen virkamiesten ja työntekijäin sosiaalisista kysymyksistä ja liikennelaitoksen tiedotustoiminnasta.

Osaston toiminta pääsi alkuun 1. 10. osaston päällikön astuessa virkaansa. Kertomusvuoden kuluessa suoritettiin pääasiallisesti osaston organisaation ja toiminnan suunnittelua sekä lehdistölle ja henkilökunnalle tarkoitettua tiedotustoimintaa. Tiedotustoiminnan tehokkuutta lisäsi huomattavasti lautakunnan päätös osaston päällikön osallistumisesta lautakunnan kokouksiin, sekä lautakunnan esityslistojen luovuttaminen ennakolta lehdistön käyttöön sillä varauksella, että niissä olevia tietoja saadaan julkaista vasta kokousten jälkeen ja tiedoituspäällikön nimenomaisella suostumuksella.

Toimintansa alkupäivistä lähtien on osasto joutunut hoitamaan lukuisia sosiaalisia tehtäviä, mm. opastaen henkilökuntaan kuuluvia heidän pulmakysymyksissään.

Liikenneosastot

Liikenneosastoilla suoritettiin uudelleenjärjestelyjä, joista huomattavimpana eräitä läntisiä asumalähiöitä palvelevien autolinjojen jatkaminen suoraan keskikaupungille. Liikennejärjestelyissä pyrittiin ottamaan huomioon matkustajamäärien vaihtelut ja matko-

jen suuntaus, minkä johdosta esim. poikittaisliikenteelle avattiin yksi autolinja. Lukuunottamatta eräitä autonkuljettajien virkoja, ei henkilökuntaa lisätty. Käyttöön saatujen suurempien vaunujen ansiosta voitiin raitiovaununhenkilöstön lukumäärää supistaa ja rahastajia siirtää auto-osastolle. Henkilökunnan perus- ja jatkokoulutusta jatkettiin entiseen tapaan.

Autoliikenneosaston tehtävänä oli linja- ja johdinauto- ja meriliikenteen käytännöllinen hoitaminen sekä koulutus- ja yleisöpalvelutehtävät.

Liikenne eri linja-autolinjoilla jatkui vuoden alkaessa 2. 9. 1957 käytäntöön tulleen liikennesuunnitelman mukaisesti.

Ruskeasuon liityntäasema poistettiin käytöstä 14. 4. ja autolinjojen 22 Etelä-Haaga, 25 Malminkartano, 26 Konala ja 29 Laurinmäki Ruskeasuolla olleet päätepysäkit siirrettiin Yrjönkadulle Vanhankirkon puiston kohdalle sekä linjojen 27 Kaarela ja 55 Länsi-Pakila päätepysäkit Erottajalle.

Kesälinjaa 31 Sörnäinen — Kivinokka liikennöitiin 24. 5. — 14. 9. välisenä aikana.

Kesän ajaksi 2. 6. — 31. 8. vähennettiin liikenteestä yhteensä 35 linja-autoa.

Linjalla 71 Sörnäinen — Pajamäki aloitettiin liikenne 1. 9. autojen kääntyessä aluksi Strömbergin tehtaan edustalla, mutta Pajamäentien valmistuttua 22. 9. linja ulotettiin Pajamäkeen asti.

Linjaa 14 Eira — Naistenklinikka jatkettiin 1. 9. Tukholmankadulle asti ja sen nimeksi tuli 14 Eira — Tukholmankatu.

Linja 100 Naistenklinikka — Ruskeasuolopetettiin 31. 8. ja 1. 9. aloitettiin linja 100 Kuusitie — Tenholantie.

Vihannestukkutoria varten liikennöitiin linjalla 72 Kauppatori — Sörnäinen 13. 10. — 31. 10. välisenä aikana.

Linjalla 28 Erottaja — Etelä-Kaarela aloitettiin liikenne 3. 11.

Kertomusvuoden alussa oli arkipäivinä liikenteessä 237 ja vuoden päättyessä 269 vaunua.

Yksityistilauksia suoritettiin turistiautolla 28, mistä oli tuloja 178 555 mk sekä muilla linja-autoilla 190 tulojen ollessa 1 179 008 mk.

Autolinjat, niiden vaunumäärät ja vuorojen keskimääräiset ajotiheydet vuoden eri aikoina selviävät taulukoista 1 ja 2.

»*Korkeasaari — Högholmen*» moottorilautta suoritti purjehduskaudella 3 102 kaksoisvuoroa ja kuljetti kaikkiaan 313 659 Korkeasaarella kävijää, joista 96 1971 astenlipuilla sekä 43 560 koululais- ja retkeilylipuilla.

Raitioliikenneosaston tehtävänä oli raitioliikenteen käytännöllinen hoitaminen sekä koulutus- ja yleisöpalvelutehtävät.

Suoritettujen linja- ym. muutosten johdosta voitiin liikenteessä olevien vaunujen lukumäärää, joka v:n 1957 lopussa oli 140 moottori- ja 100 perävaunua, supistaa siten, että se kertomusvuoden päättyessä oli 127 moottori- ja 76 perävaunua, joista 8. 10. alkaen 4 ylimääräistä junaa kuitenkin vain milloin niihin riitti henkilökuntaa. Kesän ajaksi 2. 6. — 31. 8., kuten aikaisempinakin vuosina, poistettiin vaunuja liikenteestä, tällä kertaa 22 tungosaikajunaa ja 2 perävaunua.

Linjamuutoksia suoritettiin seuraavasti: 2. 1. avattiin uusi tungosaikalinja 4 V, joka liikennöi reittiä Vallila - Hämeentie - Helsinginkatu - Eläintarhantie - Messuhalli - Munkkiniemi; 14. 4. lopetettiin tungosaikalinja 10 A (Käpylä - Ruskeasuol) ns. »runkolinjan» lakkauttamisen yhteydessä; 2. 6. alkaen muutettiin tungosaikalinja 10 N yksinomaan yölinjaksi entisellä reitillään Erottaja - Ruskeasuol; 4. 11. lyhennettiin linja 5 siirtämällä sen päätepysäkki Kammionkadulta Töölöntorille muiden liikenne järjestelyjen yhteydessä rakennettuun uuteen silmukkaan.

Yksityiskohtaiset tiedot linjoista, niiden vaunumääristä ja liikennetiheyksistä sekä niiden muutoksista vuoden kuluessa selviävät taulukosta 3.

Yksityiseen käyttöön vuokrattiin 4 raitiojunaa ja 1 erillinen vaunu.

Liikenteenohjauskeskuksen toimintaa järjesteltiin uudelleen mm. vähentämällä partioautojen miehitystä ja supistamalla niiden toiminta-aikaa. Ohjauskeskus suoritti kuormitustarkkailua ja liikenteen valvontaa. Liikennehäiriöitä poistettiin 459 tapauksessa raitiolinjoilla ja 157 tapauksessa autolinjoilla. Partioautot suorittivat lisäksi 2 083 pikkukorjausta linja-autoissa. Muiden tehtävien ohessa suorittivat partioautot mm. 88 sairaankuljetusta.

Liikennesuunnitteluosaston tehtäviin kuului liikennetarpeen selvittäminen, liikenteen suunnittelu sekä valvonta- ja tarkkailutehtävät ja liittyi sen perustaminen uudelleenorganisointiin. Osasto suoritti alustavaa liikennereittien suunnittelua sekä pysäkkien sijoituspaikkojen suunnittelua muuttuneita liikenneolosuhteita vastaaville paikoille. Aikataulusuunnittelussa on entiseen tapaan käytetty pohjana liikennetarkkailua, matkustajalaskentaa ja muita aputilastoja.

Teknilliset osastot

Kertomusvuoden aikana oli teknillisellä sektorilla pääpaino organisaatiokysymyksissä, ja siitä johtuen suoritettiin eräitä henkilö- ja työjärjestelyjä. Korjaamoiden kalustoa täydennettiin, rataosaston välineistöä koneellistettiin ja hankittiin uutta ajokalustoa.

Työpajojen rationalisoimistoimintaa on valmistavin toimenpitein pyritty kehittämään, ja työnjohdollista jatkokoulutusta suoritettiin teknillisen henkilökunnan keskuudessa.

Kiinteistöjen vuosikorjaukset suoritettiin entiseen tapaan.

Liikkuva kalusto. Linja-autoja oli vuoden päättyessä 383, joista 258 suurta ja 124 keskikokoista sekä yksi turistiauto. Näistä oli vuoden päättyessä 343 rekisteröityinä.

Vuoden aikana toimitettiin liikennelaitokselle yhteensä 67 diesellinja-autoa. Kertomusvuonna ei linja-autoja romutettu.

Johdinautoja oli vuoden päättyessä 23, jotka kaikki olivat liikennekelpoisia ja rekisteröityinä. Uusia johdinautoja tilattiin 3 kpl.

Moottoriraitiovaunuja oli kertomusvuoden päättyessä 199, joista uusia 4-akselisia 75 ja vanhoja 6 kpl. Loput olivat 2-akselisia, joukossa jopa 38 vuotta vanhojakin. Edellisten lisäksi oli huolto-osaston käytössä 13 työmoottorivaunua. Vuoden aikana ei saatu uusia moottorivaunuja, tilattujen 30 vaunun toimitus siirtyi seuraavaan vuoteen.

Vuoden aikana romutettiin 23 moottorivaunua, joista vanhimmat olivat olleet liikenteessä 39 vuotta. Yksi moottorivaunu muutettiin huoltovaunuksi.

Perävaunuja oli vuoden päättyessä 160, joista kertomusvuonna toimitettuja 4-akselisia 30. Vanhemmat perävaunut olivat kaikki 2-akselisia.

Muuliikkuva kalusto käsitti vuoden lopussa 4 henkilöautoa, 12 kuorma-autoa, 3 hinausautoa, 15 pakettiautoa, 6 korjausautoa, 2 perävaunua, 3 tiekonetta (Caterpillar), 2 tiekonetta (Lokomo), 8 kadunpuhdistajaa, 3 konenosturia, 2 hiomavaunua, 2 lumenkuljetusvaunua, 21 raitiotielumiauraa, 1 kiskonpuhdistaja, 1 kiskonrasvaaja, 1 kauha-kuormaaja, 1 tiejyvä ja 1 täryjyvä.

Kertomusvuonna hankittiin 1 pakettiauto, 1 kuorma-auto ja 1 vaihteenpuhdistukseen tarkoitettu auto.

Kalustosta poistettiin 2 kuorma-autoa.

Autokorjaamo-osasto. Autokorjaamossa suoritettiin 2 486 alustakorjausta, 643 korikorjausta, 176 maalausta, 1 333 moottoreiden osakorjausta ja 103 täyskorjausta. Kolhiokorjauksia oli yhteensä 1 190. (Osa kolhiokorjauksista jouduttiin tilanpuutteessa antamaan yksityisille korjaamoille). Peruskorjauksia suoritettiin 17, joista ulkopuolisissa korjaamoissa 11. Sarjatyönä aloitettiin 10 vaunun peruskorjaus.

Autohuolto suoritti varsinaisen huoltamisen lisäksi 34 995 ns. huoltokorjausta. Linjalla olevissa vaunuissa korjattiin 5 856 häiriötä, näistä 2 083 partioautojen toimesta.

Johdinautohuollossa on varsinaisen huoltotyön lisäksi suoritettu 817 korjausta sekä autoissa niiden ollessa linjalla 582 korjausta.

Raitiovaunukorjaamo-osasto. Osaston toimesta uudistettiin täydellisesti 8 vanhaa moottorivaunua ja 3 perävaunua. Perusteellisesti korjattiin 81 moottori- ja 23 perävaunua ja osittaisesti 216 moottori- ja 42 perävaunua. Ratamoottoreiden täyskorjauksia suoritettiin 170, tarkastuskorjauksia 273. Muita sähkömoottorikorjauksia suoritettiin 138. Pyöräkorjauksia tehtiin moottorivaunuissa 179 kertaa ja perävaunuissa 51 kertaa. Vaunujen kolhiokorjauksia suoritettiin 538. Sisä- ja ulkomaalaus suoritettiin 21 vaunussa, 23 vaunua maalattiin vain ulkopuolelta. Pesumaalaus suoritettiin 11 vaunussa.

Raitiovaunuhuolloissa suoritettiin säännöllisen vaunuhuollon lisäksi 16 600 huoltokorjausta sekä 700 sarjaluontoista parannus- ja muutostyötä. Linjalla olevissa vaunuissa korjattiin 8 059 häiriötä poistamatta vaunuja liikenteestä.

Kalustoa lisättiin raitiovaunu- ja autokorjausosastoilla vuoden kuluessa seuraavasti: 2 kpl kulkunostureita, pyörästösorvi, huippumuri, levyleikkuri, mutterin-

avauskone, lasihiomakone, lattianpuhdistuskone, lattian lakaisukone, vaunuautomaattien koetuslaite, vaihdelaatikkonosturi ja paineilmapumppujen käyttöteline.

Teknillinen suunnitteluosasto. Osastolla laadittiin suunnitelmia korjaamoiden toiminnan järjestelyistä muuttuneita olosuhteita vastaavaksi. Osastolle kuului myös tehtyjen aloitteiden käsittely ja soveltaminen käytäntöön sekä uusien vaunujen suunnittelu, valmistuksen valvonta ja tarkastus vaunua vastaanotettaessa. Eräitä kokeita suoritettiin kaluston ja materiaalin käyttökelpoisuuden toteamiseksi.

Korkeasaaren moottorilautan tavanomaisen vuosikorjauksen valvonta ja tarkastus suoritettiin osaston toimesta. Käyttöhäiriöitä ei purjehduskauden aikana esiintynyt moottorilautalla.

Rataosasto. Osaston tehtävänä oli ratojen ja ilmajohtojen rakentaminen ja niiden sekä rakennusten kunnossapito.

R a d a t. Vuoden päätyessä oli raiteiden yhteenlaskettu pituus 107 170 m yksinkertaista rataa, josta ratapiha- ja halliraitteita 15 240 m.

Uudisrakenteena tehtiin kääntösilmukka Töölöntorille pituudeltaan 165 m. Vanhaa rataa purettiin tarpeettomana 405 m.

Liikenteen järjestelyjen sekä muiden kaduilla suoritettavien töiden johdosta jouduttiin ratoja siirtämään 620.5 m:n matkalla. Kuluneita kiskoja vaihdettiin yhteensä 9 068 jm, josta uusiin 7 349 m ja käytettyihin, mutta hyväkuntoisiin 1 719 m. Raitteita nostettiin ja tuettiin uudelleen 7 320 m yksinkertaista rataa. Raide-etäisyyden levitystä vanhasta 2.5 m:stä 3 m:iin suoritettiin kiskojen vaihdon ja radan korjausnoston yhteydessä 1 505 m:n matkalla.

Vaihteita oli kaikkiaan 314, joista linjoilla 172. Uusia vaihteita asennettiin 2 ja 18 vaihdetta uusittiin. Tarpeettomina poistettiin 3 vaihdetta. 2 raideristeystä ja 10 risteyskappaletta uusittiin.

Rataosaston toimesta päällystettiin katua 30 968 m². Uusia pysäkkikorokkeita rakennettiin 13 ja suojakatoksia 3. Pysäkkikorokkeita poistettiin tarpeettomina 14 ja suojakatoksia 2.

Rataosaston konepajalla valmistettiin mm. erilaisia ratalaitteita, johdinpylväitä, korokkeita sekä suoritettiin osaston työkonoiden huoltokorjauksia. Myös muille kaupungin laitoksille valmistettiin erilaisia tarvikkeita tilaustoina.

Raitioteiden ja johdinautolinjojen sähkölaitteet. Ajojohtoverkoston kokonaispituus oli vuoden lopussa 115 613 m, mistä raitioteiden osuus oli 103 828 m ja johdinautojen 11 780 m. Uudisrakennustoina tehtiin Töölöntorilla raitiovaunujen kääntösilmukan ajojohdot 165 m, johdinautojen ajojohtojen jatkaminen Naistenklinikalta Tukholmankadulle 700 m sekä johdinautojen kääntösilmukan ajojohdot Fredrikintorille 75 m. Ajojohtoa poistettiin Naistenklinikan kääntösilmukasta 70 m.

Kulunutta ajojohtoa uusittiin yhteensä 5 390 m. Omaa valmistetta olevia joustavia langanpitimiä, jotka ovat tarpeellisia nopeasti ajettaessa, asennettiin Mannerheimintielle Postitalon ja Tukholmankadun välille sekä Paciuksenkadulle. Vaihteiden lämmityslaitteita, jotka talviaikana huomattavasti helpottavat vaihteiden kunnossapitoa ja vähentävät niiden korjauksia, asennettiin 16 kpl. Sähköllä toimivia vaihteenkääntökoneistoja asennettiin yksi uusi ja yksi siirrettiin toiseen paikkaan. Johdinautojen ilmajohtoihin asennettiin yksi uusi ristikko. Raitioteiden ja johdinautojen risteilykohtia korjattiin ja uusittiin.

Sähkölaitoksen vetämiä uusia syöttökaapeleita kytkettiin verkostoon 3 kpl. Kaapelit kulkevat Kruununhaan asemalta Unioninkadulle, Kallion asemalta Helsinginkadulle ja Kampin asemalta Mannerheimintielle. Pylväitä pystytettiin 104 kpl.

Uudisrakennukset. Koskelan hallialueelle rakennettiin uusi konekorjaamorakennus tilavuudeltaan 6 770 m³. Rakennuksessa on oma kattilahuone lämminilmakehittimineen.

Rakennusten korjaukset. Laitoksen asuntokiinteistöissä Mannerheimintie 76, Töölönkatu 49, Porvoonkatu 12, Hämeentie 54 ja Lauttasaaren huvilalla, suoritettiin lukuisia korjauksia. Samoin suoritettiin korjaus- ja muutostöitä pääkonttorissa, Ruskeasuon ratsastushalleilla ja liikennekioskeissa.

Töölön, Vallilan ja Koskelan halleissa suoritettiin työpaikkojen uudelleenjärjestelyistä aiheutuneita muutoksia ja muita korjauksia, mm. kattoja ja lattiaa uusittiin ja vahvistettiin.

Taloudelliset osastot

Laitoksen taloutta pyrittiin parantamaan menoja määrätietoisesti supistamalla. Tällainen tulojen ja menojen jakautuminen käy ilmi laitoksen tilinpäätöksestä sekä taulukoista 4, 5, 6 ja 7.

Laskentaosasto. Osaston tehtävänä oli huolehtiminen laitoksen kustannuslaskennasta ja tilinpidosta.

Osaston toiminta oli vielä organisaation tässä vaiheessa jakaantunut eri osastoille. Kustannuslaskenta suoritettiin pääosiltaan teknillisellä sektorilla.

Talousoosasto. Osaston tehtävänä oli laitoksen kassatehtävien hoitaminen, huoltokonttorin, lipputoimiston ja löytötavaratoimiston tehtävien hoitaminen sekä isännöitsijätehtävien suorittaminen.

Henkilökunnan huoltokonttorin jäsenmäärä oli vuoden päättyessä 3 055. Tilillepanoja oli yhteensä 319 172 449 mk, ottoja 234 425 885 mk, talletuksia 75 926 564 mk. Lainoja myönnettiin yhteensä 2 494 kpl yhteismäärältään 40 880 000 mk.

Poliklinikalla kävi vuoden aikana kaikkiaan 21 107 potilasta, sairaanhoitajien kotikäyntejä suoritettiin 251 ja pienoisoröntgenissä kuvattiin 3 389 henkilöä, jolloin uusia tuberkuloositapauksia todettiin 3. Muulla tavoin todettiin vuoden aikana 11 uutta tuberkuloositapausta. Kenttäensiapua varten hankittiin 13 Ea-laukkuja, jotka ovat kansainvälisesti hyväksyttyä mallia. Työstä poisjääneiden huippuluku todettiin joulukuun puolivälissä, jolloin 188 henkilöä oli samanaikaisesti sairaana äkillisen kuumesairauden takia.

Löytötavaratoimistoon talteenotettujen esineiden lukumäärä oli vuoden lopussa 10 492, joista voitiin toimittaa omistajilleen takaisin 3 016 esinettä.

Hankintaosasto. Osaston tehtävänä oli hankintojen suorittaminen sille annettujen ohjeiden mukaisesti sekä laitoksen varastotoimen hoitaminen.

Osastolla aloitettiin varastokirjanpitoon kuuluvan tavarakortiston uudelleen järjestely. Kortiston 9:stä pääryhmästä saatiin kaksi valmiiksi kertomusvuonna. Varastoissa suoritettiin laajennuksia ja järjestelyjä lisätilojen saamiseksi. Niiden yhteydessä hankittiin lisää hyllyköitä.

Vaatehtimon toiminnan supistamiseksi ja laitoksen virkapukumenojen vähentämiseksi aloitettiin uusien virkapukujen valmistusta siirtää pukutehtaille. Vuoden aikana tapahtui pukutoimituksia Valtion Pukutehtaalla Hämeenlinnassa.

Matkalippujen hinnat. Sosiaaliministeriön hyväksymän uuden tariffin mukaiset lippujen hinnat olivat 7. 5. lukien seuraavat:

I vyöhykkeen matkat:	kertalippu	35 mk
	sarjalippu, 9 matkaa	220 »
II vyöhykkeen matkat:	kertalippu	45 »
	sarjalippu, 11 matkaa	320 »
III vyöhykkeen matkat:	kertalippu	55 »
	sarjalippu, 11 matkaa	390 »

Yöliikenteessä perittiin maksut kaksinkertaisina.

Liput oikeuttivat lunastamaan 10 mk:n hintaisen siirtolipun, joka oikeutti yhteen siirtomatkaan kaikilla linjoilla, ei kuitenkaan sen vyöhykkeen ulkopuolelle, jolla perusmatka päättyi. Maksullisen siirron lisäksi myönnettiin ilmainen siirto Pasilan autolinjalta raitiolinjalle 3 ja päinvastoin, autolinjalta 100 raitiolinjoille 10 ja 12 ja päinvastoin sekä autolinjalta 100 esikaupunkiautolinjoille matkalla Haagaan päin ja päinvastoin.

Matkustajalta, joka ajoi kauemmaksi kuin hänen lippunsa oikeutti, perittiin 10 mk:n lisämaksu jokaisen seuraavan vyöhykerajan ylittämisestä.

Alle 13 vuotiaitten lasten kertalippu maksoi kaikilla vyöhykkeillä 10 mk.

Koululaisten ja invalidien alennuslippujen hinta oli kaikilla vyöhykkeillä 60 mk oikeuttaen 8 matkaan. Invalidit saivat ostaa alennuslippuja kuukautta kohti 112 matkaan, koululaiset 72 tai joutuessaan koulumatkalla käyttämään kahta linjaa 144 matkaan.

Henkilökohtainen yhden linjan kuukausilippu maksoi vyöhykerajoituksitta 1 600 mk. Kuukausilippu kahdelle linjalle, joista toiselle vain määrättyä vyöhykettä varten, maksoi 1 900 mk. Yövaunussa oli kuukausilipun haltijan maksettava lisäksi yksinkertainen mak-

su. Kuukausilipulla sai 10 mk:n lisämaksusta ajaa muullakin kuin lippuun merkityllä linjalla, kuitenkin yhden vyöhykkeen rajoissa.

Henkilökohtaisia vuosilippuja saivat kaupungin virastot ja laitokset sekä posti- ja lennätinkonttori lunastaa 24 000 mk:n hinnasta. Samalla hinnalla myytiin poliisilaitokselle vuosislippuja, jotka eivät olleet henkilökohtaisia. Valtion virastot ja laitokset saivat ostaa vuosilippuja 36 000 mk:n hinnasta ja yksityiset henkilöt sekä muut virastot, laitokset tai yhteisöt maksoivat puolen vuoden lipusta 18 000 mk.

Korkeasaaren lauttaliikenteessä maksoi aikuisten edestakainen lippu 70 mk ja yksinkertainen lippu 35 mk, 4—14 vuotiaitten lasten vastaavasti 20 ja 10 mk. Korkeasaaren, Palosaaren ja Hylkysaaren asukkaat maksoivat yksinkertaisesta matkasta 10 mk, lapset 5 mk. Retkilyryhmiin osallistuneet lapset ja invalidit maksoivat edestakaisesta matkasta 15 mk.

Ruskeasuon hallialue. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 18. 12. 1957, kaupunginhallituksen ehdotuksen Ruskeasuolta varatun 9.4 ha:n suuruisen alueen luovuttamisesta liikennelaitoksen raitio- ja autohalleja sekä autokorjaamoa varten.

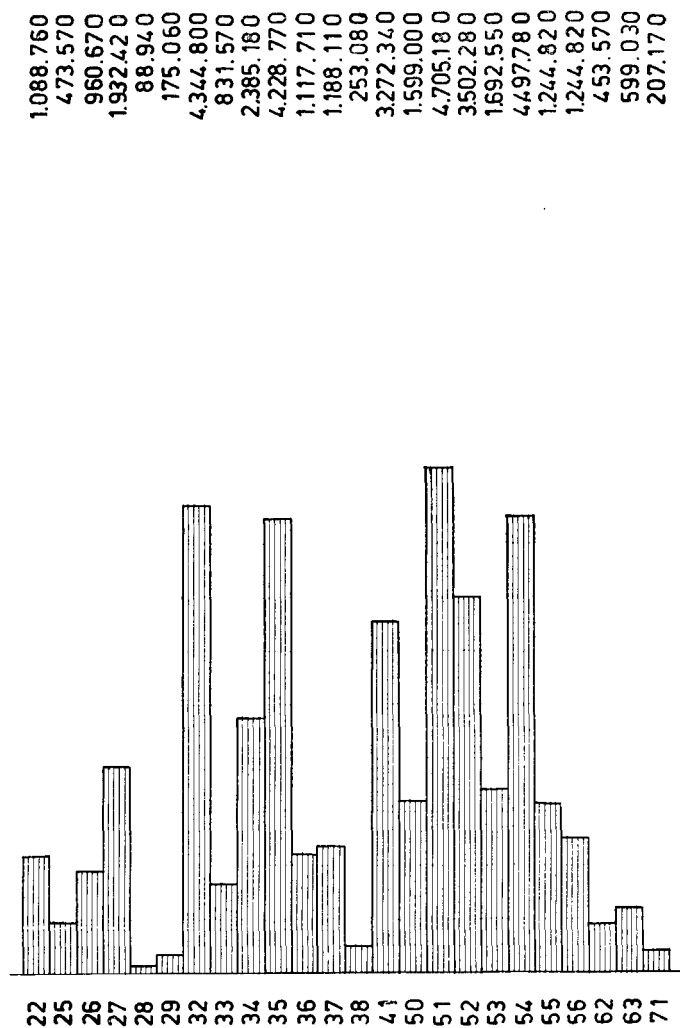
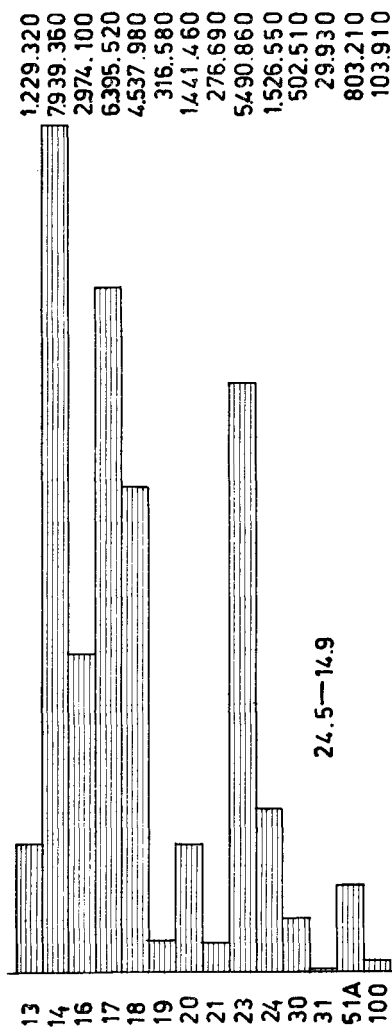
»Ruha'n» (Ruskeasuon hallit) suunnittelutyö pääsi alkuvuodesta voimakkaampaan vaiheeseen rakennustoimikunnan tultua asetetuksi. Rakennustoimikunnan puheenjohtajana on ollut kaup. joht. Erik v. Frenckell ja jäsenenä toim. joht. Kalle Alakari, tekn. joht. Eino Laakso, lautakunnan jäsenet toim. joht. Jorma Vuortama, dipl.ins. Juho Vakkuri ja tarkastaja Väinö Laine sekä laitoksen ulkopuolelta rakennusviraston talorakennusosaston työpäällikkö, dipl.ins. Esko Toivola. Rakennustoimikunnan asettaman työvaliokunnan puheenjohtajana toimi tekn.joht. Laakso ja sen jäsenenä olivat dipl.ins. Vakkuri sekä tarkastaja Laine. Samassa yhteydessä perustetun suunnittelutoimiston päällikkö dipl.ins. G. Nyström on osallistunut jokaiseen sekä rakennustoimikunnan että työvaliokunnan kokoukseen. Kokousten sihteerinä toimi aluksi rakennustoimikunnan osalta laitoksen asiamies ja työvaliokunnan osalta kyseisen valiokunnan puheenjohtaja. Toukokuusta alkaen on arkkitehti Solansuu hoitanut molemmat sihteerintehtävät. Kokouksissa on edellään mainittujen henkilöiden lisäksi ollut mukana sekä laitoksen että ulkopuolisia asiantuntijoita kulloinkin käsiteltävinä olleiden kysymysten saneleman tarpeen mukaan.

Vuoden aikana suoritettiin hankkeen edistämiseksi: tutustumismatka eräisiin uusiin laitoksiin ulkomailla; rakennusten sijoittelun yleissuunnittelu; perustavia, yleissuunnittelun edellyttämiä maasto- ja tukimuuritoita; saniteetti- ja lämpötekniillistä yleissuunnittelua (mm. lämpökeskus ja muuntamo); autokorjaamon, autohuollon ja autojen säilytys-hallin yksityiskohtaisempi suunnittelu päätyen luonnospiirustuksiin, jotka liikennelaitoksen lautakunnassa hyväksyttiin edelleen kaupunginhallitukselle lähetettäväksi (ensimmäinen rakennusvaihe).

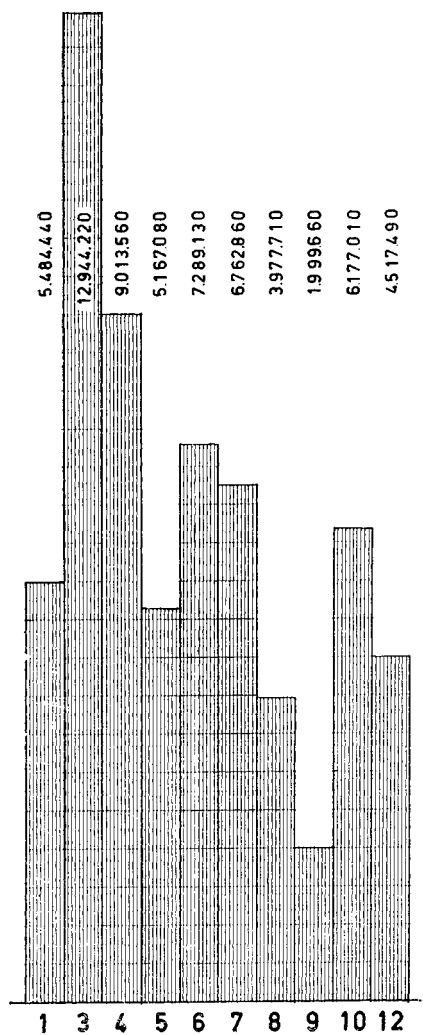
Matkustajien lukumäärä linjoittain 1 mm=50 000 h

Autolinjat ilman
vyöhykerajoja

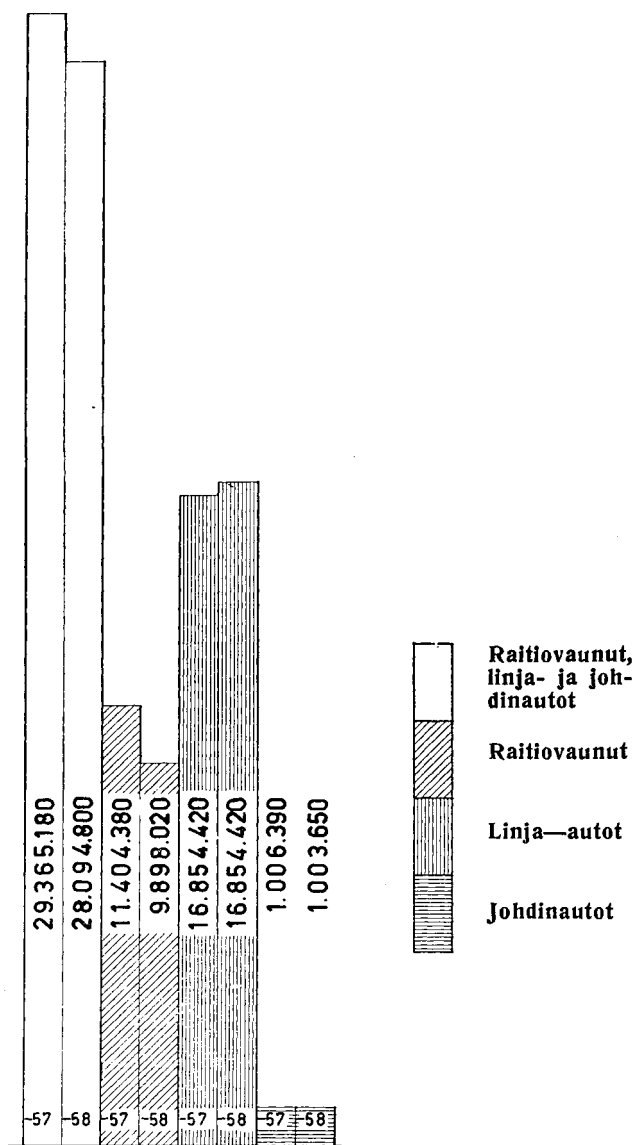
Autolinjat vyöhykerajoin



Raitiomatkustajien lukumäärä linjoittain 1 cm = 500 000 h



**Laskettu vaunukilometri-määrä 1957—1958
1 cm = 1 000 000 km**



1. Kaupunkiautolinjat

N:o	Linja	Aika	Lukumäärä			Vuorotiheys minuuteissa n. klo			
			Vaki- naiset	Tun- gos	Yö-	6.00— 9.00 15.30— 18.00	9.00— 15.30 18.00 19.30	19.30 — 23.00	23.00 — 1.30
						vaunut			
13	Kauppatori—Apollonkatu	1. 1.— 1. 6. 2. 6.—31. 8.	3 2	1 1	— —	5.5 6.7	6.7 10	10 10	— —
14	Eira—Naistenklinikka	1. 9.—31.12. 1. 1.— 1. 6. 2. 6.—31. 8. 1. 9.—18.11. 19.11.—31.12.	3 10 8 12 12	1 8 2 6 7	— — — — —	5.5 2 3.6 2 (E) 2 (E)	6.7 3.6 4.5 3 3	— 5 6 4 4	— — — — —
16	Eira—Kruununhaka	1. 1.— 1. 6. 2. 6.—31. 8. 1. 9.—31.12.	6 4 6	— — —	— — —	6 7.5 6	6 7.5 6	10 10 10	— — —
17	Merikatu—Aleksis Kiven katu	1. 1.—25. 3. 26. 3.— 1. 6. 2. 6.—31. 8. 1. 9.—28. 9. 29. 9.—31.12.	8 8 7 8 8	3 6 — 3 5	— — — — —	4 3.2 6 4 3 (E)	6 6 6 5.5 5.5	7 7 7 7 7	— — — — —
18	Kirkkokatu—Lastenlinna .	1. 1.—25. 3. 26. 3.— 1. 6. 2. 6.—31. 8. 1. 9.—31.12.	8 8 7 8	3 4 — 3	— — — —	4 3.8 6 3 (E)	6.3 6.3 6 6	7 7 7 7	— — — —
19	Eläintarhantie—Pasilan- tori	1. 1.—31. 8. 1. 9.—31.12.	1 1	— —	— —	13.3 10	13.3 10	13.3 15	— —
20	Rautatientori—Lautta- saarentie	1. 1.—31. 8. 1. 9.—31.12.	3 3	— 2	— —	12 7.5 (E)	12 12	20 20	— —
21	Erottaja—Seurasaaari	1. 1.—31.12.	1	—	—	40	40	40	—
23	Erottaja—Viklakuja	1. 1.—31.12.	6	—	4	6	6	6	10
23A	Erottaja—Isokaari	1. 1.— 1. 6. 2. 6.—31. 8. 1. 9.—31.12.	— — —	13 8 14	— — —	2.5 1) 4 2.3	— — —	— — —	— — —
24	Rautatientori—Etelä- Lauttasaari	1. 1.—31.12.	3	3	—	2 (E)	12	20	—
31	Sörnäinen—Kivinokka ...	24. 5.—14. 9.	1	—	—	30	—	—	—
51A	Rautatientori—Olympia- kylä	1. 1.— 1. 6. 2. 6.—31. 8. 1. 9.—31.12.	— — —	8 6 9	— — —	4.5 6 4	— — —	— — —	— — —
100	Naistenklinikka—Ruskea- suo	1. 1.—31. 8.	1	—	—	20	20	20	—
	Kuusitie—Tenholentie	1. 9.—31.12.	1	—	—	10	10	10	—

E = kirjain ilmaisee, että vaunut ajavat epätasaisin väliajoin.¹⁾ Ip = tungosaikana vaunut liikennöivät linjaa 23.

2. Esikaupunkiautolinjat

N:o	Linja	Aika	Lukumäärä			Vuorotiheys minuuteissa n. klo			
			Vaki- naiset	Tun- gos	Yö-	6.00— 9.00 15.30— 18.00	9.00— 15.30 18.00 19.30	19.30 — 23.00	23.00 — 1.30
						vaunut			
22	Ruskeasuo—Etelä-Haaga . Yrjönkatu—Etelä-Haaga .	1. 1.—13. 4. 14. 4.—2.11. 3.11.—31.12.	3 3 2	— 2 2	— — —	6.7 7.5 (E) 10 (E)	6.7 15 20	10 20 20	— — —
25	Ruskeasuo—Malmin- kartano Yrjönkatu—Malmin- kartano	1. 1.—13. 4. 14. 4.—31.12.	2 1	— —	— —	20 60	20 60	60 60	— —
26	Ruskeasuo—Konala Yrjönkatu—Konala	1. 1.—13. 4. 14. 4.—18. 5. 19. 5.—1. 6. 2. 6.—2.11. 3.11.—31.12.	2 3 3 3 3	— 4 4 3 3	— — — — —	20 7.5 8 (E) 9 10	20 16 18 18 20	60 60 60 60 60	— — — — —
27	Ruskeasuo—Kaarela Erottaja—Kaarela	1. 1.—13. 4. 14. 4.—2.11. 3.11.—31.12.	2 3 3	4 7 3	1 2 2	6.7 6.7 (E) 10	20 20 20	20 20 20	30 30 30
28	Erottaja—Etelä-Kaarela ..	3.11.—31.12.	—	6	—	10	—	—	—
29	Ruskeasuo—Laurinmäki ..	1. 1.—13. 4. 14. 4.—31.12.	1 1	— —	— —	20 60	20 60	60 60	— —
30	Rautatientori—Kulosaari	1. 1.—31.12.	2	—	—	20	20	20	—
32	Rautatientori—Erän- kävijäntori	1. 1.—1. 6. 2. 6.—31. 8. 1. 9.—31.12.	4 4 4	16 13 16	— — —	2 (E) 3.3 (E) 2 (E)	11 11 11	11 11 11	— — —
32A	Rautatientori—Kulosaari —Eränkävijäntori	1. 1.—31.12.	—	—	3	—	—	—	15
33	Rautatientori—Marjaniemi	1. 1.—31.12.	2	2	—	15 (E)	30	30	—
34	Rautatientori—Pohjois- Herttoniemi	1. 1.—1. 6. 2. 6.—31. 8. 1. 9.—7.12. 8.12.—31.12.	3 3 3 3	4 5 7 8	— — — —	7 8 4 (E) 4 (E)	16 16 16 16	25 25 16 16	— — — —
35	Rautatientori—Roihu- vuori	1. 1.—31. 8. 1. 9.—31.12.	4 4	8 16	2 2	4 (E) 2 (E)	12 12	12 12	20 20
36	Rautatientori—Jollas	1. 1.—31.12.	2	2	—	15	30	30	—
37	Rautatientori—Hevos- salmi	1. 1.—31.12.	2	2	1	15	30	30	60
38	Rautatientori—Hälvik ...	1. 1.—31.12.	1	—	—	60	60	60	—

3. Raitiolinjat

N:o	Linja	Liikennöimisaika	Junien lukumäärä			Vuorotiheys minuuteissa n. klo			
	Pääte pysäkit		Vakinaiset	Tungos	Yö-	6.00—	9.00—	19.30	23.00
						9.00 15.30— 18.00	15.30 18.00 19.30	— 18.00 23.00	— — 1.30
1	Kauppatori—Käpylä	1. 1.— 1. 6.	8	—	3	6.7 (E)	6.7	7.5	15.0
		2. 6.—31. 8.	8	1	3	6.7 (E)	6.7	7.5	15.0
		1. 9.—31.12.	8	—	3	6.7 (E)	6.7	7.5	15.0
1A	Perämiehenkatu—Käpylä.	1. 1.— 1. 6.	—	8	—	6.7 (E)	—	—	—
		2. 6.—31. 8.	—	5	—	6.7 (E)	—	—	—
		1. 9.—31.12.	—	8	—	6.7 (E)	—	—	—
3B	Eira—Porvoonkatu	1. 1.— 1. 6.	8	3	3	6.7 (E)	6.7	7.5	15.0
		2. 6.—31. 8.	8	—	3	6.7	6.7	7.5	15.0
		1. 9.—31.12.	10	—	3	5.0	5.0	7.5	15.0
3T	Eira—Porvoonkatu	1. 1.—13. 4.	8	1	3	6.7 (E)	6.7	7.5	15.0
		14. 4.— 1. 6.	8	—	3	6.7 (E)	6.7	7.5	15.0
		2. 6.—31. 8.	8	—	3	6.7	6.7	7.5	15.0
		1. 9.—31.12.	10	—	3	5.0	5.0	7.5	15.0
4	Hietalahti—Munkkiniemi.	1. 1.—13. 4.	8	1	—	6.7	6.7	6.7	—
		14. 4.—31. 8.	8	1	—	6.7	6.7	7.5	—
		1. 9.—14. 9.	8	1	—	6.7	6.7	7.5	—
		15. 9.—28. 9.	8	3	—	6.7 (E)	6.7	7.5	—
		29. 9.—31.12.	8	2	—	6.7 (E)	6.7	7.5	—
4A	Erottaja—Munkkiniemi ...	1. 1.— 1. 6.	—	3	3	E	—	—	15.0
		2. 6.—31. 8.	—	—	3	—	—	—	15.0
		1. 9.—14. 9.	—	3	3	E	—	—	15.0
		15. 9.—31.12.	—	—	3	—	—	—	15.0
4S	Kauppatori—Munkkiniemi	1. 1.—13. 4.	—	9	—	6.7	—	—	—
		14. 4.— 1. 6.	—	8	—	6.7	—	—	—
		2. 6.—31. 8.	—	4	—	E	—	—	—
		1. 9.—31.12.	—	8	—	6.7	—	—	—
4V	Vallila—Munkkiniemi	2. 1.—13. 4.	—	3	—	E	—	—	—
		14. 4.— 1. 6.	—	5	—	E	—	—	—
		2. 6.—31. 8.	—	3	—	E	—	—	—
		1. 9.—31.12.	—	5	—	E	—	—	—
5	Katajanokka—Messuhalli.	1. 1.— 3.11.	8	—	—	5.0	5.0	7.5	—
	Katajanokka—Töölöntori.	4.11.—31.12.	7	—	—	5.0	5.0	6.7	—
6	Maria—Arabia	1. 1.— 1. 6.	9	6	4	6.7 (E)	6.7	7.5	15.0
		2. 6.—31. 8.	9	3	4	6.7 (E)	6.7	7.5	15.0
		1. 9.—28. 9.	9	6	4	6.7 (E)	6.7	7.5	15.0
		29. 9.—31.12.	9	5	4	6.7 (E)	6.7	7.5	15.0
7A	Arkadia—Harjutori	1. 1.—31.12.	5	—	—	6.7	6.7	7.5	—
7B	Arkadia—Harjutori	1. 1.—31.12.	5	—	—	6.7	6.7	7.5	—
8	Salmisaari—Vallila	1. 1.—31.12.	8	—	—	6.7	6.7	7.5	—
8K	Salmisaari—Käpylä	1. 1.—31.12.	—	2	—	E	—	—	—
9	Kauppatori—Vallila	1. 1.—31.12.	6	—	—	6.7	6.7	—	—
10	Kirurgi—Ruskeasuo	1. 1.—13. 4.	7	1	—	6.7	6.7	6.7	—
		14. 4.—31.12.	7	1	—	6.7	6.7	7.5	—
10A	Käpylä—Ruskeasuo	1. 1.—13. 4.	—	9	—	10.0	—	—	—
10N	Erottaja—Ruskeasuo	1. 1.—13. 4.	—	3	3	E	—	—	15.0
		14. 4.— 1. 6.	—	2	3	E	—	—	15.0
		2. 6.—31.12.	—	—	3	—	—	—	15.0
10S	Kauppatori—Ruskeasuo ..	1. 1.—13. 4.	—	6	—	E	—	—	—
		14. 4.— 1. 6.	—	5	—	E	—	—	—
		2. 6.—31. 8.	—	4	—	E	—	—	—
		1. 9.—31.12.	—	5	—	E	—	—	—
12	Diakonissalaitos—Kuusitie	1. 1.— 1. 6.	8	1	—	6.7	6.7	7.5	—
		2. 6.—31.12.	8	—	—	6.7	6.7	7.5	—

(taulukko 2 jatkoa)

41	Rautatientori—Mellunkylä	1. 1.—31.12.	4	—	3	¹⁾ 16	16	16	20
41A	Rautatientori—Vartiokylä	1. 1.— 1. 6.	2	7	—	7 (E)	—	—	—
		2. 6.—31. 8.	1	6	—	8 (E)	—	—	—
		1. 9.—31.12.	2	6	—	²⁾ 8 (E)	—	—	—
50	Rautatientori—Koskela ...	1. 1.—31. 8.	2	2	—	10	20	20	—
		1. 9.—31.12.	2	3	—	10 (E)	20	20	—
51	Rautatientori—Oulunkylä	1. 1.—31.12.	8	—	—	5.7	5.7	7.5	—
52	Rautatientori—Pirkkola ..	1. 1.— 2.11.	5	8	3	4 (E)	11	11	20
		3.11.—31.12.	4	8	3	6.7 (E)	13.3	13.3	20
53	Rautatientori—Itä-Pakila	1. 1.—31.12.	3	3	—	10	20	20	—
54	Rautatientori—Länsi-Pakila	1. 1.— 1. 6.	5	12	4	3 (E)	11	11	15
		2. 6.—31. 8.	5	7	4	4.3 (E)	11	11	15
		1. 9.—21. 9.	5	13	4	3 (E)	11	11	15
		22. 9.—31.12.	5	11	4	3 (E)	11	11	15
54A	Rautatientori—Itä-Maunula	1. 1.—21. 9.	—	4	—	³⁾ 12	—	—	—
		22. 9.—31.12.	—	1	—	48	—	—	—
55	Ruskeasu—Länsi-Pakila ..	1. 1.—13. 4.	2	2	—	10 (E)	20	20	—
	Erottaja—Länsi-Pakila ...	14. 4.—31. 8.	3	4	—	10 (E)	20	20	—
		1. 9.—17. 9.	3	6	—	5 (E)	20	20	—
		18. 9.—31.12.	3	7	—	5 (E)	20	20	—
56	Rautatientori—Mestarintie	1. 1.—31. 8.	2	3	—	10	30	30	—
		1. 9.—21. 9.	2	5	—	10 (E)	30	30	—
		22. 9.—31.12.	2	3	—	10	30	30	—
62	Rautatientori—Viikinkylä	1. 1.—31. 8.	2	2	—	10—20	30(E)	60	—
63	Rautatientori—Malmin lentoasema	1. 1.—31. 8.	1	—	—	60	60	60	—
		1. 9.—31.12.	3	2	—	10 (E)	20	30	—
71	Sörnäinen—Pajamäki	1. 9.—31.12.	—	5	—	10	—	—	—

E = kirjain ilmaisee, että vaunut ajavat epätasaisin väliajoin.

¹⁾ Ip = tungosaikana liikennöidään 3 min väliajoin.

²⁾ » » vaunut ajavat linjalla 41.

³⁾ Ap = tungosaikana ajetaan Itä-Maunulasta vain 1 kierros.

Ip = » liikennöidään vain linjaa 54.

Tulostase joulukuun 31 päivänä 1958

Menot:

Yhteiset kustannukset:

Hallinto	39 204 253	
Kassa- ja tilivirasto	42 441 605	
Yhteiset sekalaismenot:		
Vuokrat	5 304 340	
Vakuutusmaksut	18 759 284	
Konttorikaluston hankinta	1 174 460	
Hallintorakennusten kunnossapito	4 055 549	
Eläkkeet	234 280 458	
Lapsilisä- ja kansaneläkemaksut	105 724 933	
Työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut	7 818 717	
Muita liikennemenoja	3 698 635	380 816 376
Lautakunnan käyttövarat	266 640	462 728 874

Raitioliiikennekustannukset:

Palkkaus ym.	719 649 792	
Sähkövoima	139 791 808	
Raitiovaunuston kunnossapito	333 233 149	
Ratojen ja ilmajohtojen kunnossapito	159 168 755	
Puvut, liput, yhteiset palkat ym. osuus	47 845 148	
Käyttörakennusten kunnossapito	47 648 457	1 447 337 109

Linja-autoliikennekustannukset:

Palkkaus	688 003 054	
Polttoaine, öljy	126 272 478	
Vaunusto, renkaat	54 537 410	
Vaunuston kunnossapito	411 090 389	
Autoverot ja -vakuutukset	130 950 817	
Puvut, liput, yhteiset palkat ym. osuus	83 387 257	
Käyttörakennusten kunnossapito	35 921 340	1 530 162 745

Johdinautoliikennekustannukset:

Palkkaus ym.	59 582 824	
Sähkövoima	14 641 396	
Vaunusto, renkaat	2 535 897	
Vaunuston kunnossapito	21 873 606	
Ilmajohtojen kunnossapito	3 093 962	
Autoverot ja vakuutukset	4 149 920	
Puvut, liput, yhteiset palkat ym. osuus	5 468 017	
Käyttörakennusten kunnossapito	2 333 141	113 678 763

<i>Laivaliikennekustannukset</i>	6 172 818
<i>Asuntokiinteistökustannukset</i>	8 922 362

Korot ja kuoletukset:

Laskennalliset korot	217 895 077	
Konttokurantti- ym. korot	97 991 196	
Kuoletukset	432 777 313	748 663 586
		mk 4 317 666 257

*Tulot:**Liikennetulot:*

Raitioliikenteestä	1 629 247 407	
Linja-autoliikenteestä	1 822 936 975	
Johdinautoliikenteestä	187 232 467	
Laivaliikenteestä	13 027 247	3 652 444 096

<i>Asuntokiinteistötulot</i>	14 776 399
------------------------------------	------------

<i>Sekalaisia tuloja</i>	35 152 559
--------------------------------	------------

<i>Tilivuoden tappio</i>	615 293 203
--------------------------------	-------------

mk 4 317 666 257

Omaisuuksien tilin tilin loppu 31 päivänä 1958*Vastaavaa:**Rahaa, saamisia:*

Kassat	17 981 918	
Tili- ym. saamiset	15 668 589	33 650 507

<i>Tarveaineet ja valmisteet</i>	623 160 617
--	-------------

<i>Nostamattomat määrärahat</i>	831 215 585
---------------------------------------	-------------

<i>Keskeneräiset uudishankinnat</i>	26 490 626
---	------------

Laitoksen kanta-omaisuus:

Liikennekiinteistöt	1 533 109 458
Asuntokiinteistöt	146 784 155
Radat	787 053 128
Ilmajohdot	85 104 625
Raitiovaunusto	2 412 329 794
Omnibusvaunusto	1 308 100 409

Johdinvauunusto	64 728 290	
Henkilö- ja pakettiautot	3 551 000	
Lautta	9 859 000	
Kalusto	130 660 416	
Puhelinosuudet	11 400 000	6 492 680 275
<i>Tilivuoden tappio</i>		615 293 203
		<u>mk 8 622 490 813</u>

Vastattavaa:

<i>Tili- ym. velat</i>	313 858 477
<i>Konttokuranttivelka kaupungille</i>	984 736 476

Siirtyvät määrärahat:

Vapaat määrärahat	582 856 998	
Hankkijain tilille sidotut	248 358 587	831 215 585
<i>Pääomavelka kaupungille</i>		6 492 680 275
		<u>mk 8 622 490 813</u>

Raitioliikenteen matkustajapaikkakilometrien määrä oli 924 074 505, linja-autoliikenteen 961 950 782 ja johdinautoliikenteen 62 285 295, yhteensä 1 948 310 582. Jos yhteiset menot 599 312 124 mk, yhteisten käyttörakennusten ja laitteiden sekä yhteisen kaluston pääomavelan korot ja poistot sekä konttokuranttitilin ja sekalaiset korot mukaanluettuina, jaetaan suhteessa paikkakilometrimäärään, tulee raitioliikenteen osalle 284 250 909 mk, linja-autoliikenteen osalle 295 901 881 mk ja johdinautoliikenteen osalle 19 159 334 mk. Raitioliikenteen kokonaismenot, pääomavelan korot ja poistot mukaanluettuina, nousivat 2 020 707 497 mk:aan, linja-autoliikenteen 2 113 831 960 mk:aan ja johdinautoliikenteen 156 776 617 mk:aan.

Raitioliikenteen vaunukilometrimäärä oli 11 715 339, linja-autoliikenteen 17 193 126 ja johdinautoliikenteen 1 003 655, yhteensä 29 912 120. Jos yllämainitut yhteiset menot, 599 312 124 mk, jaetaan näitten lukujen mukaan, on raitioliikenteen osuus 234 725 747 mk, linja-autoliikenteen 344 477 384 mk ja johdinautoliikenteen 20 108 993 mk, ja eri liikennemuotojen kokonaismenot ovat: raitioliikenne 1 971 182 335 mk, linja-autoliikenne 2 162 407 463 mk ja johdinautoliikenne 157 726 276 mk.

Menoerät laskettuna 100 paikkakilometriä sekä vaunukilometriä kohden olivat seuraavat:

	Raitio- liikenne	Linja- auto- liikenne	Johdin- auto- liikenne	Raitio- liikenne	Linja- auto- liikenne	Johdin- auto- liikenne
	mk/100 paikkakm			mk/vaunukm		
Käyttörakennusten kunnossapito	5: 156	3: 734	3: 746	4: 067	2: 089	2: 325
Käyttövoima, polttoaine, öljy	15: 128	13: 127	23: 507	11: 932	7: 344	14: 588
Palkat, virkapuvut, liput ym.	79: 603	77: 451	100: 898	62: 789	43: 334	62: 616
Sairausapu	5: 542	3: 635	4: 253	4: 371	2: 034	2: 639
Radat ja johdot	16: 451	—	4: 967	12: 976	—	3: 083
Renkaat	—	5: 669	4: 071	—	3: 172	2: 527
Vauunsto, korjaukset ja huolto	34: 746	41: 839	34: 407	27: 407	23: 409	21: 352
Autoverot ja -vakuutukset	—	13: 613	6: 663	—	7: 617	4: 135
Pääomavelan korko	13: 261	6: 878	6: 765	10: 460	3: 848	4: 198
Käyttörakennusten, vauunston, ratojen, johtojen ja kaluston poistot	18: 026	23: 037	31: 669	14: 219	12: 889	19: 653
	187: 913	188: 983	220: 946	148: 221	105: 736	137: 116
Yhteiset menot	30: 761	30: 761	30: 761	20: 036	20: 036	20: 036
Yhteensä mk	218: 674	219: 744	251: 707	168: 257	125: 772	157: 152

Yhteiset menot ilmaistuna markkoina 100 paikkakilometriä kohden jakaantuvat seuraavasti: hallinto 2: 012, kassa- ja tilivirasto 2: 178, eläkkeet 12: 025, lapsilisä- ja kansaneläkemaksu 5: 427, sekalaisia menoja 2: 108 sekä yhteiset korot ja poistot 7: 011.

Liikennelaitoksen kantaomaisuuden muutokset v. 1958

	Arvo 1. 1. 1958	Tilisiirrot ja arvон- koroituk- set	Myyty omai- suus	Arvonlisäys uudishankin- tojen kautta	Kuoletuk- set	Arvo 31. 12. 1958
1 Liikennekiinteistöt	1 467 595 926			110 259 458	44 745 926	1 533 109 458
2 Asuntokiinteistöt	149 682 157			644 155	3 542 157	146 784 155
3 Radat	751 661 839			81 320 128	45 928 839	787 053 128
4 Ilmajohdot	84 182 821			6 387 625	5 465 821	85 104 625
5 Raitiovaunusto	1 707 386 669	+ 320 980	98 600	795 341 814	90 621 069	2 412 329 794
6 Omnibusvaunusto	1 044 641 882			461 170 409	197 711 882	1 308 100 409
7 Johdinvaunusto	82 686 000			148 290	18 106 000	64 728 290
8 Henkilö- ja pakettiautot	4 626 548				1 075 548	3 551 000
9 Lautta	11 139 000				1 280 000	9 859 000
10 Kalusto	132 754 071	— 320 980		22 527 396	24 300 071	130 660 416
11 Puhelinosuudet	8 700 000	2 700 000				11 400 000
Summa	5 445 056 913	2 700 000	98 600	1 477 799 275	432 777 313	6 492 680 275

4. Raitio-, linja-auto- ja johdinautoliikenne

	Laskettu vaunukilo- metrimäärä ¹⁾	Matkustajia	Tuloja, mk		Menoja, mk	
			Kaikkiaan	Liikenteestä	Kaikkiaan	Liikenteestä ²⁾
V. 1957	29 365 183	139 800 740	3 381 607 000	3 340 743 204	4 057 826 303	2 960 050 767
V. 1958	28 094 800	139 322 164	3 689 345 807	3 639 416 849	4 311 493 439	3 091 178 617
Erotus	— 1 270 383	— 478 576	+ 307 738 807	+ 298 673 645	+ 253 667 136	+ 131 127 850
%	— 4.3	— 0.3	+ 9.1	+ 8.9	+ 6.3	+ 4.4

5. Raitoliikenne

	Laskettu vaunukilo- metrimäärä ¹⁾	Matkustajia		Liikennetuloja, mk		Liikennemenoja, mk ²⁾		
		Kaikkiaan	Vkm kohden	Kaikkiaan	Vkm kohden	Kaikkiaan	Vkm kohden	Matkus- tajaa kohden
V. 1957.....	11 404 385	68 980 071	6.05	1 586 753 976	139: 14	1 449 217 834	127: 08	21: 01
V. 1958.....	9 898 019	63 333 168	6.40	1 629 247 407	164: 60	1 447 337 109	146: 22	22: 85
Erotus	— 1 506 366	— 5 646 903	+ 0.35	+ 42 493 431	+ 25: 46	— 1 880 725	+ 19: 14	+ 1: 84
%	— 13.2	— 8.2	+ 5.8	+ 2.7	+ 18.3	— 0.1	+ 15.1	+ 8.8

6. Linja-autoliikenne

	Vaunukilo- metrimäärä	Matkustajia		Liikennetuloja, mk		Liikennemenoja, mk ²⁾		
		Kaikkiaan	Vkm kohden	Kaikkiaan	Vkm kohden	Kaikkiaan	Vkm kohden	Matkus- tajaa kohden
V. 1957.....	16 854 408	63 149 999	3.75	1 583 521 453	93: 95	1 397 635 049	82: 92	22: 13
V. 1958.....	17 193 126	68 049 631	3.96	1 822 936 975	106: 03	1 530 162 745	89: 00	22: 49
Erotus	+ 338 718	+ 4 899 632	+ 0.21	+ 239 415 522	+ 12: 08	+ 132 527 696	+ 6: 08	+ 0: 36
%	+ 2.0	+ 7.8	+ 5.6	+ 15.1	+ 12.9	+ 9.5	+ 7.3	+ 1.6

¹⁾ Tähän sisältyy moottorivaunukilometrimäärä ja puolet perävaunujen kulkemasta kilometrimatkasta²⁾ Ilman yhteiskustannuksia, korkoja ja kuoletuksia.

7. Johdinautoliikenne

	Vaunukilo- metrimäärä	Matkustajia		Liikennetuloja, mk		Liikennemenoja, mk ¹⁾		
		Kaikkiaan	Vkm kohden	Kaikkiaan	Vkm kohden	Kaikkiaan	Vkm kohden	Matkus- tajaa kohden
V. 1957.....	1 106 390	7 670 670	6.93	170 467 775	154: 08	113 197 884	102: 31	14: 76
V. 1958.....	1 003 655	7 939 365	7.91	187 232 467	186: 55	113 678 763	113: 26	14: 32
Erotus	— 102 735 +	268 695 +	0.98 +	16 764 692 +	32: 47 +	480 879 +	10: 95 —	0: 44
%	— 9.3 +	3.5 +	14.1 +	9.8 +	21.1 +	0.4 +	10.7 —	3.0

¹⁾ Ilman yhteiskustannuksia, korkoja ja kuoletuksia.